

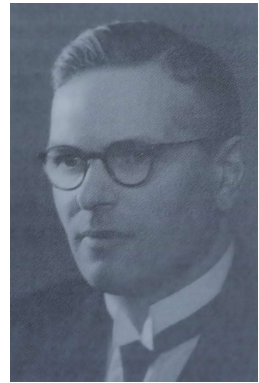
Ds. N. de Jong 1899-1980 (deel 1)

Dit keer willen we iets vertellen uit het leven van ds. N de Jong. Velen van de ouderen uit de gemeente hebben hem goed gekend. Zoals we zullen lezen is hij voor onze gemeente erg belangrijk geweest. Nee, dit kunnen we eigenlijk niet zo zeggen. De Heere heeft deze dienaar naar Katwijk gestuurd en heeft Zijn werk willen zegenen.

Nicolaas de Jong werd op 31 augustus 1899 te Vlaardingen geboren. Hij kwam uit een tamelijk groot gezin. Zijn vader, Jan de Jong was een godvrezende man en voer op een haringlogger. Nicolaas werkte als typograaf op een drukkerij waar hij loden letters zette voor de Vlaardingse courant, maar hij kon daar niet meer blijven. De Heere riep hem in Zijn dienst. Eerst probeerde ds. P. van der Heiden (een vrije dominee) hem als dominee op te leiden, maar door het plotselinge sterven van ds. Van der Heiden ging dat niet door. De Jong kreeg een attest van de CGK te Vlaardingen en deed admittentie examens. Hij werd aangenomen en begon de studie aan de Theologische Hogeschool. Hij heeft altijd veel waardering gehad voor zijn leermeesters. In zijn studeerkamer hingen de portretten van de hoogleraren aan de muur. Hij trouwde met Johanna Hoogerwerf (1900-1968). Zij was ook geboren in Vlaardingen. In juli 1931 mocht hij uit de beroepen die hij kreeg, Rijsburg aannemen. Op 25 oktober leidde zijn vriend, ds. J. W. van Ree hem in tot zijn ambtswerk met een preek over deze woorden: "Hij die u roept is getrouw, Die het ook doen zal!" In de avond deed hij intrede met de zo indringende tekst uit Psalm 51 vers 17: "Heere open mijn lippen, zo zal mijn mond Uw lof verkondigen!" Ook vanuit Katwijk kwamen er veel mensen op zondag naar Rijsburg. Er was in Katwijk nog geen CGK geïnstitueerd. Onder andere de latere ouderling Jacob Jonker, zijn vrouw en vele anderen gingen naar Rijsburg om een Schriftuurlijk-bevindelijke preek te horen. Naast een gevoelig en beweeglijk karakter had ds. De Jong een grote zelfstandigheid in zijn optreden. Op 4 april 1934 had hij een vergadering van deputaten Evangelisatie. Daar sprak hij samen met zijn vriend en ambtsbroeder ds. J. W. van Ree. Deze predikant was sinds 2 december 1933 bevestigd in Den Haag-West. Op die vergadering in Apeldoorn spraken ze samen over de wegen des Heeren. Op die vergadering werd ds. Van Ree niet goed. Ds. De Jong vroeg hem: "Als ik nu nog eens op je graf zou moeten staan wat moet ik dan zeggen?" waarop ds. Van Ree zei: "Ik ben een goddeloos, verdoemelijk schepsel, maar mijn Zaligheid rust in de bedekkende gerechtigheid van Christus". In de middag kreeg hij een hartinfarct en is hij in de armen van ds. De Jong overleden op de jonge leeftijd van 44 jaar. De Heere haalde Zijn kind thuis! Dit was een groot verlies voor zijn gemeente waar hij zo kort aan verbonden was. Ds. de Jong kreeg even daarna een beroep naar Den Haag-West. Er waren ook veel mensen werkzaam met dit beroep. Hij kreeg van de Heere deze woorden: "Ik heb veel volk in deze stad!" En hij moest het beroep aannemen. In die jaren was het een bloeiende gemeente waar velen van Gods kinderen samen kwamen. En dit was in die tijd in veel grote steden het geval. Wat is er nu van deze gemeenten overgebleven? De zuivere prediking is er veelal niet meer te beluisteren.

Ds. L. H. van der Meiden bevestigde hem op 30 oktober 1934 met de woorden uit Jozua 1. "Wees sterk en heb goede moed, verschrik niet en ontzet u niet, want de Heere uw God is met u alom waar gij heengaat." Ds. De Jong preekte eerst in een gymnastieklokaal, maar er kwamen steeds meer mensen om naar Gods woord te luisteren. Al heel snel werd er veel geld opgehaald en kon er een nieuwe kerk gebouwd worden. Op 17 juni 1936 werd de nieuwe kerk in gebruik genomen. Hij kreeg de mooie naam Jeruzalem kerk. De eerste keer preekte ds. De Jong uit Psalm 122 vers 6a. "Bid om de vrede van Jeruzalem!"

Mensen zijn krachtadig bekeerd in Den Haag. Dat deed de Heere. Er kwam in die tijd altijd een man naar de kerk, maar zijn vrouw kwam niet mee. Zij was erg vijandig en wilde niet meegaan naar de kerk. Elke keer vroeg hij het. "Nou vooruit," zei ze op een keer. "Ik ga maar één keer met je mee en dan ga ik nooit meer!" Ze gingen samen naar de kerk en de Heere heeft haar op die avond bekeerd. Ze heeft nooit meer een kerkdienst overgeslagen. Ds. De Jong preekte bewogen en op de man af en boeide door de vertellende manier waarop de boodschap werd gebracht. Hij was heel beweeglijk in zijn voordracht. Hij was een Christusprediker, een rijke Christus voor een arme zondaar. Hij kon het zo uitstallen (de ouderen onder ons weten het toch nog wel?). In zijn preken wilde hij eigenlijk in gesprek

komen met de luisteraars. Hij vroeg dan bijvoorbeeld: "Zit er hier niet één die hiervan weet?" Of: "Zeg vriend, ken je daar ook wat van?" Hij heeft in Den Haag ook de vreselijke oorlogsjaren meegemaakt. Officieel zat hij niet in het verzet, maar hij heeft er veel voor gedaan. Op een keer trok een onbekende man aan de bel en zei dat hij een veilig plekje zocht voor enkele joden. Ds. De Jong keek hem aan en zei tegen hem: "Dan moet u niet bij mij zijn." De man vertrok en ging naar een predikant van de Hervormde kerk en vroeg hetzelfde. Die dominee wilde helpen. Maar wat was het geval? Het was een list van de duivel. Die dominee werd gearresteerd en naar een kamp gebracht, waar hij is gestorven. Na de bange oorlogsjaren sprak hij over Psalm 126. "De Heere heeft grote dingen gedaan, dies zijn wij verblijd." In de oorlogsjaren heeft ds. De Jong onder grote psychische druk geleefd. De huisarts adviseerde om rustiger aan te doen. Er kwam een beroep naar Middelharnis en hij nam het aan. In het kerkblad schreef hij het volgende: "En nu vaarwel! De Heere bereide u allen voor en toe om Hem straks te mogen en te kunnen ontmoeten. Gewassen in Jezus bloed en gedekt met Zijn kleed is de voorwaarde om welgetroost te leven en te sterven". Na meer dan 11 jaar nam hij afscheid van zijn zo geliefde gemeente. Hij zei zelf over die tijd: "De Heere heeft de prediking kennelijk willen zegenen en Hij is al die tijd onbegrijpelijk goed geweest!"

D.V. volgende keer deel 2 waarin er ook iets verteld wordt uit zijn periode in Katwijk.

Ds. N. de Jong (deel 2)

We hebben de vorige keer gezien dat ds. De Jong het beroep naar Middelharnis had aangenomen. Hij werd bevestigd door ds. L. S. de Boer met een preek over 2 Korinthe 5 vers 19. "Want God was in Christus de wereld met Zichzelf verzoenende en heeft het woord der verzoening in ons gelegd." Het was een heel verschil met de vorige gemeente. Van de stad naar een rustig dorp.

Het was in die tijd een gemeente van 500 leden, maar al snel groeide het aantal leden naar 600. Het catechisatieonderwijs was aantrekkelijk. Ds. De Jong gebruikte sprekende voorbeelden en vertelde levendig uit zijn eigen ervaring. Het leven van Gods kinderen met zijn hoogten en diepten beeldde hij treffend uit. Meer dan eens waren de catechisanten bewogen. Hij hield niet van een voorlezer in de erediensten en zei: "dat kan ik zelf wel." In Middelharnis heeft ds. De Jong altijd voedsel mogen geven tot onderhouding van het geestelijke leven. De mensen konden ervan getuigen. Op zondag 20 juli 1952 nam hij afscheid van de gemeente met een preek over 1 Petrus 2 vers 7a: "U dan die gelooft is Hij dierbaar."

In Katwijk aan Zee had de eerste dominee van de gemeente ds. P van der Bijl een beroep aangenomen naar Driebergen. Hij had ruim vijf jaar het woord gesproken en had veel voor de gemeente mogen betekenen. De gemeente was gegroeid naar 300 leden. Al snel werd er een tweetal gesteld: ds. N. de Jong en ds. J. G. van Minnen van Huizen. Er vond een ledenvergadering plaats en ds. De Jong werd met grote meerderheid gestemd. Hij mocht het beroep met volle vrijmoedigheid aannemen. Op woensdag 30 juli deed hij intrede na te zijn bevestigd door ds. W. F. Laman van Rotterdam-West. Hij nam deze toepasselijke tekst: "Want ik schaam mij des evangelies van Christus niet." De gemeente kwam samen in de noodkerk. Deze was spoedig te klein. Ds. De Jong drong er bij de kerkenraad op aan dat er gewerkt moest worden

aan het bouwen van een nieuwe kerk. De eensgezindheid en de offervaardigheid was groot. Architect de Jonge uit Lisse maakte een voorlopige schets voor de nieuwe kerk met 600 zitplaatsen. De kosten werden geraamd op f 100.000,- gulden exclusief het interieur. Na de volledige steun van de gemeente kon de bouw van de nieuwe kerk beginnen. De bouw werd voor f 90.000,- gulden exclusief het interieur gegund aan het bouwbedrijf van koster J. van Rhijn. In maart 1954 werd al met de bouw begonnen. Vrijwel elke dag kwam de dominee een kijkje nemen op de bouwplaats. Hier een bemoedigend woord, daar een aanmerking gevend, er ontging hem niets van wat daar gebeurde. Nauwlettend zag hij toe dat alles volgens plan verliep. Hij had ook in bepaalde onderdelen een grote inbreng. Zo zijn de kansel en het

doopvont een ontwerp van zijn hand. Het is bijna niet te geloven, maar zeven maanden na het begin van de bouw kon de nieuwe kerk in gebruik genomen worden. In de eerste kerkdienst werd gesproken over Genesis 31 vers 13a: "Ik ben de God van Bethel." Op uitdrukkelijke wens van ds. De Jong kreeg de kerk de naam "Bethelkerk". Binnen korte tijd gebeurde er veel in de kerkenraad. Drie geliefde ambtsbroeders stierven in korte tijd. Als eerst stierf ouderling J. Pelsma. Na een smartelijk ziekbed mocht hij ingaan in de vreugde zijns Heeren. Enige tijd later stierf ouderling M. van der Boon. Hij was één van de oprichters van de gemeente. Zijn huis

was een pleisterplaats voor de dienstknechten des Heeren. Even daarna ouderling Jacob Jonker, de zielenvriend van ds. De Jong. Hij nam een grote plaats in onder het volk van God en in de gemeente. Ook heeft hij veel betekend voor het verenigingsleven. Maar de Heere heeft er telkens weer voor gezorgd dat er nieuwe ouderlingen en diakenen mochten komen om te dienen in Zijn gemeente.

Nadat ds. De Jong de gemeente 12,5 jaar had gediend kwam er een beroep naar Maassluis dat hij aannam. De gemeente was bedroefd en verslagen. In zijn prediking liet hij nooit na te wijzen op de noodzakelijkheid van het verzoenend bloed van Jezus Christus en de persoonlijke toepassing ervan in de weg van het oprechte geloof. In het memoriam in 1981 van ds. D. Slagboom zegt hij: "Ds. N. de Jong en de prediking waren één en zijn intredetekst uit Rijnsburg is met hem meegegaan: "Heere, open mijn lippen, zo zal mijn mond Uw lof verkondigen." God had hem met bijzondere gaven versierd. Onder de prediking in Katwijk zijn er velen tot God bekeerd. In de voorbereidingspreken voor de viering van het Heilig Avondmaal wees hij regelmatig op de merktekenen van de ware avondmaalsganger. Het rechte mishagen, het geloof dat al onze zonden alleen om de genoegdoening van Christus vergeven zijn en het van harte willig en bereid zijn om de Heere voortaan te dienen. Roept het doen van openbare de kerk. Hij vroeg in het kerkblad of dat oneerbiedige gebabbel voor de dienst begint kon ophouden. Staat er niet geschreven: "Mijn huis zal een huis des gebeds genaamd worden." Driebergen werd de laatste gemeente die hij mocht dienen. Op 25 jan. 1967 bevestigde ds. M. Baan van Zeist hem en in de intrededienst sprak hij over 1 Johannes 4 vers 9. De grenzeloze liefde in Zijn Zoon wist hij uit te stallen. Hij preekte een keer over Exodus 4 vers 20c: "En Mozes nam de staf Gods in zijn hand." Hij zei: "Je gaat niet met de staf van je bevinding, niet met de staf van je ervaring, maar met de staf van het Woord!" Al mag je op huisbezoek best wel eens iets vertellen uit je eigen leven tot onderwijs. Hij preekte eens over de schapen en de bokken. Ik citeer: "En daarom, we moeten in dit leven door God bekeerd, in dit leven vernieuwd, onze bokkennatuur moet veranderd worden. Als een schaap worden van de goede Herder. En als hij nu door Zijn Woord en Geest dat hart bearbeiten gaat, dan gaan we de kenmerken krijgen." En ga nu na in je eigen leven of je die kenmerken hebt, want dan weet je of je bij de schapen hoort. Die voeten zijn bereidwillig gemaakt om achter de Herder aan te komen. Achter de Heere Jezus met een aanklevend geloof met het pak van zonde op je rug. Zo gaan ze. Weet je waarom? Ze kunnen dat pak van zonde alleen maar kwijt aan de voeten van die dierbare Christus, opdat Hij het wegspoele in de zee van Zijn dierbaar bloed.

In Driebergen heeft dominee De Jong het goed gehad. Hij heeft er nog zes jaar gestaan. In oktober 1973 ging hij met emeritaat. Hij heeft nog veel werk verricht en veel gepreekt, maar Gods weg was anders. Hij moest geopereerd worden, maar de operatie had niet het gewenste resultaat. Op een zondagmorgen was ds. J van der Vlies nog naar het ziekenhuis geweest en vroeg: "Wat moet ik lezen?" Hij las psalm 92, de psalm van de dag des Heeren. Het was daar goed en de hemel mocht opengaan. Diezelfde dag is hij overleden op 6 juni 1980. Tegen zijn kinderen zei hij: "Op mijn rouwkaart moet staan: Steunend op de Borggerechtigheid van Christus." Hij zei: "Dat moet erop, want anders kan ik niet sterven." In de rouwdienst sprak ds. Van der Vlies uit psalm 116 vers 15. "Kostelijk is in de ogen des Heeren de dood Zijner gunstgenoten." Niet de mens, maar God werd verheerlijkt in het woord dat gesproken werd. En dat de gedachtenis aan deze rechtvaardige tot zegen mag zijn. We mogen zo toch onze voorgangers gedenken die ons het woord gesproken hebben. Ds. De Jong was ook maar een mens met fouten en gebreken zoals wij allemaal hebben, maar hij mocht door genade alléén die naam prediken van de Heere Jezus Christus. En daarom zij de Heere alleen de eer!